KONSOLIDASIYALASHGAN HISOBOTLARNI TUZISH USULI

8. Konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotlarni tayyorlash chogʻida bosh jamiyat va unga qarashli barcha shoʻba jamiyatlar moliyaviy hisobotlari aktivlarning bir xil moddalarini, majburiyatlarni, oʻz mablagʻi, daromadlari va xarajatlarini satrma-satr konsolidasiyalash yoʻli bilan birlashtiriladi.

Konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotlar guruh toʻgʻrisida yagona jamiyat sifatida moliyaviy axborotdan iborat boʻlishi uchun:

8.1. Quyidagilar chiqarib tashlanishi kerak:

har bir sho'ba jamiyatga bosh jamiyat investisiyalarining balans qiymati va bosh jamiyatning har bir shu'ba jamiyatning o'z sarmoyasidagi ulushi;

bosh va sho'ba jamiyatlar o'rtasida o'zaro hisobkitob qilish schyotlari bo'yicha saldo;

daromadlar, xarajatlar, dividendlar boʻyicha guruh ichidagi operasiyalar, shuningdek shu operasiyalar natijasida vujudga keladigan amalga oshmagan foyda va zararlar, qoplanishi mumkin boʻlmagan zararlar bundan mustasno:

- 8.2. Sho'ba jamiyat sof daromadida kamchilik ishtirokining bosh jamiyatga tegishli sof daromad miqdorini aniqlash chog'ida guruhning daromadini kamaytiradigan ulushni aniqlash;
- 8.3. Sho'ba jamiyat sof aktivlaridagi kamchilik ulushini aniqlash va hisobot davri uchun konsolidasiyalashgan buxgalteriya balansida bosh

jamiyatning majburiyatlari va oʻz sarmoyasini alohida koʻrsatish:

dastlab xarid qilingan paytda hisoblangan miqdor; xarid qilingan paytdan boshlab oʻz sarmoyasi harakatida kamchilik ulushining salmogʻi.

9. Bosh jamiyatning, shoʻba jamiyatlarning bir hisobot davri uchun bir hisobot vaqtida tuzilgan moliyaviy hisobotlari hamda kamchilikning ulushlari konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotda birlashtiriladi.

Agar biror sho'ba jamiyatning moliyaviy hisoboti (masalan, O'zbekistondan tashqarida joylashgan sho'ba jamiyatning moliyaviy hisoboti) konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobot tuzilgan hisobot davri uchun, lekin konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotning hisobot vaqtidan farq qiladigan hisobot sanasida tuzilgan bo'lsa, bunday sho'ba jamiyat o'sha hisobot vaqti uchun oraliq moliyaviy hisobot tuzadi.

Sho'ba jamiyat oraliq moliyaviy hisobot tuzish imkoniyatiga ega bo'lmasa, konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotga sho'ba jamiyatning boshqa hisobot davri uchun tuzilgan moliyaviy hisoboti ma'lumotlari, bu hisobotlarni tuzish o'rtasida o'tgan vaqt uch oydan oshmagan taqdirda, qo'shiladi.

Turli hisobot davrida tuzilgan moliyaviy hisobotlar jamlanayotganda shu sanalar oʻrtasida yuz beradigan muhim operasiyalar yoki boshqa voqealar natijasi hisoblangan oʻzgartishlar kiritiladi.

10. Konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotlar oʻxshash operasiyalar va moliyaviy-xoʻjalik faoliyatining boshqa voqealari uchun yagona hisob siyosatidan foydalanish asosida tayyorlanadi.

Guruh ishtirokchilaridan biri oʻxshash operasiyalar boʻyicha konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobot tuzish chogʻida qabul qilingan hisob siyosatidan farq qiladigan hisob siyosatidan foydalangan taqdirda, bu moliyaviy hisobotlarga konsolidasiyalash chogʻida tegishli oʻzgartishlar kiritiladi. Agar konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotlarni tayyorlash chogʻida yagona hisob siyosatidan foydalanishning imkoniyati boʻlmasa, bu fakt konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotning turli hisob siyosati qoʻllanilgan moddasi qismida ochib berilishi kerak.

- 11. Sho'ba jamiyatlar xo'jalik faoliyatining natijalari uni xarid qilgan vaqtdan boshlab konsolidasiyalashgan moliyaviy hisobotga qoʻshiladi, xaridor sotib olgan sho'ba jamiyat ustidan nazorat qilishni o'z qo'liga olgan vaqt xarid qilingan vaqt hisoblanadi, nazorat qilish topshirilgan vaqt esa sho'ba jamiyat bosh jamiyatdan hisoblanadi. chiqarilgan vaqt Sho'ba realizasiyasidan tushum bilan uning aktivlari balans qiymati oʻrtasidagi tafovut realizasiya vaqtidagi majburiyatlar chiqarib tashlanib, moliyaviy natijalarning konsolidasiyalashgan hisobotida sho'ba realizasiyasidan olingan foyda va zarar sifatida aks ettiriladi.
- 12. Jamiyatdagi investisiyalar kichik sho'ba qaram bo'lmagan va sho'ba jamiyat ta'rifiga mos kelmaydigan paytdan boshlab «Moliyaviy investisiyalarni hisobga olish» BHMSiga muvofiq hisobga olinishi lozim.
- 13. Kamchilikning ulushi konsolidasiyalashgan buxgalteriya balansida majburiyatlar va oʻz sarmoyasidan

alohida koʻrsatilishi kerak. Guruhlar daromadida kamchilik ulushi ham alohida koʻrsatilishi lozim.